

**Яна Кенәр авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ**

«04» август 2022 ел

№ 76

**Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яна Кырлай авыл
жирлегендә гавами тыңлауларны (жәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм
уздыру тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында**

Атарстан Республикасы Арча муниципаль районында яшәүчеләрнең муниципаль хокукый актлар проектларын тикшерүдә катнашу хокукларын тәмин итү максатларында һәм "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 28 статьясына, "Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында" 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 20 статьясына, "Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яна Кырлай авыл жирлеге Советы карар бирде:

1. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яна Кырлай авыл жирлегендә гавами тыңлауларны (жәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм үткәру тәртибе турында нигезләмәне (алга таба-Нигезләмә) кушымта нигезендә расларга.

2. Гамәлдән чыккан дип танырга:

" Арча муниципаль районы Яна Кырлай авыл жирлегендә гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәру тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында" Яна Кырлай авыл жирлеге Советының 2018 елның 22 октябрэндәге 91 номерлы карарын (21.12.2018 N 103, 18.12.2020 №18, 16.07.2021 № 38 үзгәрешләр белән).

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында бастырып чыгарырга <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Арча муниципаль районының рәсми сайтында урнаштыру юлы белән халыкка игълан итәргә.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемә алам.

Яна Кенәр авыл
жирлеге башлыгы

Ә.Ә.Гайфуллин

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ЯҢА
КЕНӘР АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНДӘ ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАР (ЖӘМӘГАТЬ ФИКЕР
АЛЫШУЛАРЫН) ОЕШТЫРУ ҺӘМ УЗДЫРУ ТӘРТИБЕ ТУРЫНДА
НИГЕЗЛӘМӘ**

Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе , Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм " Яңа Кенәр авыл жирлеге " муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә эшләнде.

**1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр
1 статья. Төп төшенчәләр**

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

гавами тыңлаулар - Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге халкының жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектларына гавами фикер алышу юлы белән жирле үзидарә органнары тарафыннан карарлар кабул итү процессында катнашуга хокукларын гамәлгә ашыру рәвеше, шулай ук федераль законнарда, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән мәсьәләләрне тикшерү өчен;

инициатив төркем - гавами тыңлауларда катнашу хокукына ия Россия Федерациясе гражданны яисә гражданны Төркеме;

жәмәгатьчелек вәкиле - физик зат, шул исәптән юридик затлар, берләшмәләр вәкилләре, ул карала торган мәсьәлә турында гавами тыңлауларда фикер алышуда катнашу хокукына ия. Жәмәгатьчелек вәкилләренә жирле үзидарә органнарын яисә дәүләт хакимияте органнарын тәкъдим итүче яисә алар эшчәнлегендә түләүле шартнамә нигезендә катнашучы гавами тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча кабул итүче затлар хезмәт бурычлары аркасында кермиләр;

гавами тыңлауларда катнашучылар - жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, жәмәгатьчелек вәкилләре, гавами тыңлаулар экспертлары, гавами тыңлаулар үткәру буенча оештыру комитеты әгъзалары;

гавами тыңлауларда катнашучылар жирле үзидарә органнарына һәм аларның вәкилләре, билгеләнгән тәртиптә жәмәгатьчелек вәкилләре чыгыш ясарга хокуклы әлеге Нигезләмәнең 6 статьясы белән ачык тыңлаулар мәсьәләләре буенча чыгыш ясау өчен оештыру комитетына үз заявкаларын тапшыру вакыты;

оештыру комитеты - Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларыннан, Яңа Кенәр авыл жирлеге Советы депутатларыннан, жәмәгатьчелек вәкилләренән һәм инициативалы төркемнәрдән паритет башлангычларда формалашкан халык тыңлауларын эзерләү һәм үткәру буенча оештыру гамәлләрен тормышка ашыручы коллегияль орган;

ижтимагый тикшерү максатларында кулланыла торган ижтимагый әһәмиятле мәсьәләләрне, шулай ук жирле үзидарә органнарының мондый фикер алышуда жирле

үзидарэ органнының һәм оешмаларның вәкаләтле затларын, гражданның һәм ижтимагый берләшмәләренң мәнфәгатьләрен тиешле карар белән кагыла торган вәкилләрен мәжбүри рәвештә катнашуы белән карарлары проектлары буенча жәмәгатьчелек фикер алышулары.

гавами тыңлаулар экспертты - гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча махсус белемнәре булган һәм бу статуста вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнгән зат. Эксперт язмача рәвештә гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча рекомендацияләр һәм тәкъдимнәр тәкъдим итә һәм аларны аргументацияләү өчен фикер алышуларда катнаша.

2 статья. Гавами тыңлаулар уздыруның максатлары

Гавами тыңлаулар түбәндәге максатларда үткәрелә:

Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлегенң жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукый актлар проектлары буенча фикер алышу, алар мәжбүри рәвештә, Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге халкы катнашында гавами тыңлауларга чыгарыла;

Гавами тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәләләр буенча жәмәгатьчелек фикерен ачыклау һәм исәпкә алу.

Гавами тыңлаулар нәтижеләрен эзерләү, үткәрү һәм билгеләү экспертларның ачыклык, хәбәрдарлык, ихтыярий булуы, бәйсезлеге принциплары нигезендә гамәлгә ашырыла.

3 статья. Гавами тыңлауларына чыгарыла торган сораулар

1. Гавами тыңлаулары жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча үткәрелә. Гавами тыңлаулар нәтижәсе жирле үзидарэ органны өчен рекомендация характерында.

2. Гавами тыңлауларына мәжбүри рәвештә түбәндәгеләр чыгарыла:

1) Уставка, Уставны әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында, Уставка Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, конституция (устав) һәм Россия Федерациясе субъекты законнарының нигезләмәләрен төгәл күрсәтү формасына үзгәрешләр кертү очракларыннан тыш, Арча район Яңа Кенәр авыл жирлеге Советы карары проекты (алга таба - Устав), шулай ук уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Арча район Яңа Кенәр авыл жирлеге Советы карары проекты (алга таба-Устав);

2) жирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;

3) Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлегенң социаль-икътисади үсеш стратегиясе проекты;

4) Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеген үзгәртеп кору турындагы сораулар, "Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә Арча муниципаль районын үзгәртеп кору өчен тавыш бирү юлы белән йә жыеннарда белдерелгән Арча муниципаль районы халкының ризалыгын алу таләп ителә;

5) генераль план проекты, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проекты, территорияне планлаштыру проекты, территорияне ызанлау проекты, территорияләре төзекләндерү кагыйдәләре проекты, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоты торган проект, жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында карар проекты, рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик

параметрларыннан тайпылуға, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турында, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән бер төрен үзгәртү мәсьәләләре, жирдән файдалану һәм төзелеш алып баруның расланган кагыйдәләре булмаганда мондый файдалануның башка төренә үзгәрешләр кергү;

6) гавами сервитутлар билгеләү мәсьәләләре;

7) жылылык белән тээмин итү схемасы проекты;

8) федераль законнарда билгеләнгән башка мәсьәләләр.

3. Әгәр һәр мәсьәлә буенча һәрьяклап һәм тулы фикер алышуга комачауламаса, берничә мәсьәлә буенча берьюлы гавами тыңлаулар уздыру рөхсәт ителә.

4. Гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәрү, әгәр Россия Федерациясе законнары белән башкасы билгеләнмәгән булса, жирле бюджет акчалары исәбеннән финанслана.

4 статья. Гавами тыңлаулар инициаторлары

Гавами тыңлаулар Яңа Кенәр авыл жирлеге Советы (алга таба - Совет), Яңа Кенәр авыл жирлеге башлыгы, Арча муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе инициативасы буенча, регламент нигезендә, үз вәкаләтләрен башкаручы башкарма комитет житәкчесе инициативасы буенча үткәрелә.

2 бүлек. Гавами тыңлауларны билгеләү

5 статья. Гавами тыңлауларны билгеләү

1. Халык яисә Совет инициативасы буенча үткәрелә торган гавами тыңлаулар Совет карары белән билгеләнә.

Район башлыгы яки үз вәкаләтләрен контракт нигезендә башкаручы Башкарма комитет житәкчесе инициативасы буенча уздырыла торган гавами тыңлаулар Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге Башлыгы тарафыннан билгеләнә.

Гавами тыңлаулары Россия Федерациясе законнары белән жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә кертелгән мәсьәләләр буенча үткәрелә.

2. Халыкның гавами тыңлаулар уздыру турындагы инициативасын күрсәтү һәм халыкны инициативаны хуллап имзалар жыю өчен кимендә 10 кеше күләмендә инициатив төркем төзелә.

2.1. Инициатив төркем советка тәкъдим итә:

- гавами тыңлаулар мәсьәләсен күрсәтеп, гражданның инициатив төркеме вәкаләтле вәкиле тарафыннан 1 нче кушымта нигезендә имза салынган гавами тыңлауларны билгеләү турында гариза һәм аларны үткәрүнең кирәклеген нигезләү;

- муниципаль хокукый акт проекты (гавами тыңлауларда карау өчен ул кертелгән очракта);

- муниципаль хокукый актны кабул итү кирәклеген нигезләүне үз эченә алган аңлатма, аның максатларын һәм төп нигезләмәләрен күрсәтеп (гавами тыңлауларда карауға кертелгән очракта);

- финанс-икътисади нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итәчәк муниципаль хокукый актның гавами тыңлауларында карауға кертелгән очракта);

- 2 нче кушымта нигезендә гражданның инициатив төркеме исемлеге;

- гражданның инициатив төркемен төзү турында карар кабул ителгән жыельш

беркетмәсе;

- инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган, анда инициатив төркем тарафыннан тапшырылган документларның исемлеге, шулай ук муниципаль хокукый акт проекты докладчыгы күрсәтелгән (муниципаль хокукый акт проекты гавами тыңлауларда карау өчен керткән очракта).

Гариза һәм беркетмәгә инициатив төркемнең рәислек итүче (инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиле) һәм секретаре имза салырга тиеш.

2.2. Әгәр дә бу статьяның 2.1 пунктчасында күрсәтелгән барлык документлар бер үк вакытта Советка жиберелсә, гариза бирелгән дип санала.

2.3. Советка гариза һәм аңа кушып бирелә торган документлар кергән көннән алып 30 көн эчендә, инициатив төркем ачык тыңлаулар үткәрү инициативасын хуплаучы (әлеге Нигезләмәнең 3 нче кушымтасы нигезендә), 18 яше тулган Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл җирлеге гражданны арасынан халык имзаларының кимендә 1% ы күләмдә Халык имзалары жыелырга һәм тапшырылырга тиеш.

Имзалар гавами тыңлаулар уздыру турындагы инициативаны күрсәтү турындагы гариза биргән көннең иртәгесеннән жыелырга мөмкин. Имза кәгазенә кулдан язылмыйча яисә карандаш белән белешмәләр кертү рөхсәт ителми. Гражданны турында тиешле белешмәләрдә һәм аларны имза кәгазенә кертү даталарында һәм таныклау язмаларында идарәләр гражданны һәм имзалар жыючылар тарафыннан тиешенчә килештерелгә тиеш.

2.4. Совет эшче төркем төзи һәм язылу кәгазьләрен биргән көннән алып 10 көн эчендә тапшырыла торган белешмәләргә тикшерү үткәрә.

Имзалар кәгазьләрендәге имзаларны һәм белешмәләрне тикшерү нәтижеләре буенча имза гамәлгә яраксыз дип танылырга мөмкин. Әлеге Нигезләмә нигезендә аның гамәлгә яраксызлыгы билгеләнмәгән булса, имза нәтижәле була.

Имзалар жыю тәртибен бозып һәм (яисә) имзалар кәгазен рәсмиләштерү буенча жыелган имзалар гамәлгә яраксыз имзалар, ягъни имзалар белән түбәндәгеләр таныла:

- 1) имза жыю чорыннан читтә жыелган имзалар;
- 2) 18 яшькә житмәгән Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл җирлеге яшәүчеләрнең имзалары;
- 3) гражданнының имзалары имзалар кәгазенә кулдан язылган датаны күрсәтмичә;
- 4) имзалар, имзалар таблицасына кулдан язылмаган яки карандаш белән кертелгән мәгълүматлар;
- 5) үзләренә туры килгән гражданны турындагы мәгълүматта һәм имзалар исемлегенә кертелгән даталарда төзәтмәләр белән имзалар, бу төзәтмәләр гражданны, имза жыючылар тарафыннан махсус каралмаган булса;
- 6) формасы бу Регламентка 3 нче кушымта таләпләренә туры килгән имза таблицасындагы барлык имзалар.

Тикшерү нәтижеләре имза исемлеген тикшерү протоколында документлаштырылган (4 нче кушымта).

2.5. Советның чираттагы утырышында, имзалар кәгазьләре кергән көннән соң 15 көн эчендә гавами тыңлаулар билгеләү турында яисә гавами тыңлаулар билгеләү турында гаризаны түбәндәге очрактарда кире кагу хакында карар кабул ителә:

1) гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр, әлеге Нигезләмәнең 3 статьясында каралган очрактардан тыш, җирле үзидарә органны компетенциясенә керми;

2) тәкъдим ителгән дәрәс имзалар саны халык алдында тыңлаулар уздыру турында

халык инициативасын күрсәтү өчен житәрлек түгел;

3) инициативаны күрсәтү тәртибе үтәлмәгән;

4) карауга тәкъдим ителә торган муниципаль норматив хокукый акт проекты Россия Федерациясе Конституциясе нигезләмәләренә, федераль конституциячел законнарға, федераль законнарға, башка норматив хокукый актларға туры килми;

5) шундый ук мәсьәлә чыгарылган ачык тыңлауларны үткәрү датасыннан алып 30 көннән дә кимрәк вакыт узган.

2.6. Гавами тыңлауларны билгеләү турындагы гаризаны кире кагу, баш тартуны китереп чыгарган хокук бозуларны бетерү шарты белән, гавами тыңлауларны билгеләү өчен инициатив төркем тарафыннан документларны кабат кертүгә киртә булмый.

2.7. Гавами тыңлауларны билгеләү турындагы мәсьәлә Совет регламенты нигезендә карала.

2.8. Гавами тыңлаулар билгеләү турында гариза кире кагылган очракта, Совет эш көннәрендә исәпләнә торган 5 көн эчендә гражданның инициатив төркеме вәкаләтле вәкиленә язмача мотивлаштырылган хәбәрнамә жиберә.

3. Гавами тыңлаулар билгеләгән Совет, Башлык тиешле муниципаль актларны кабул итә, аларда сорау, сроклар, вакыт һәм аларны уздыру урыны, оештыру комитеты составы, муниципаль хокукый акт проекты буенча фикер алышуда һәм гражданның гавами тыңлауларга чыгарылуын исәпкә алу тәртибе турында мәгълүмат бар.

Гавами тыңлауларны үткәрү датасы-гавами тыңлаулар билгеләү турында муниципаль хокукый акт кабул ителгән көннән 30 көн эчендә билгеләнә, әгәр федераль законнарда, Уставта һәм әлегә Нигезләмәдә башкача билгеләнмәгән булса.

6 статья. Гавами тыңлаулар турында мәгълүмат

1. Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлегендә яшәүчеләргә халык алдында тыңлауларның билгеләнүе турында мәгълүмат массакүләм мәгълүмат чараларында, рәсми сайтта һәм (яки) башка мәгълүмати системаларда халык тыңлауларын үткәрү көненә кадәр (әгәр федераль законнарда, Уставта башкасы каралмаган булса), календарь көннәрендә исәпләнә торган 10 көнлек мәгълүмати стендта бастырып чыгару юлы белән гамәлгә ашырыла, муниципаль хокукый актының кушымталы проекты белән гавами тыңлаулар билгеләү турында (аны карауга гавами тыңлауларга кертелгән очракта).

2. Гавами тыңлаулар нәтижәләре, мотивлаштырылган нигезләмәне дә кертеп кабул ителгән карарлар массакүләм мәгълүмат чараларында, Арча муниципаль районының рәсми сайтында һәм (яки) бүтән мәгълүмати системаларда һәм мәгълүмат стендларында басылып чыга (халыкка житкерелә).

3. Гавами тыңлауларда катнашучылар ачык тыңлаулар үткәрүне, фикер алышына торган мәсьәләләргә кагылышлы үз тәкъдимнәрен һәм искәртмәләрен гавами тыңлаулар үткәрү көненә кадәр ачык тыңлаулар беркетмәсенә кертү өчен билгеләнгән органга тапшырырга хокуклы:

1) гавами тыңлауларда катнашучыларның жыелышларын яисә жыелышларын уздыру барышында язма яисә телдән;

2) гавами тыңлауларны оештыручы адресына язмача яисә электрон документ формасында;

Эшләү чорында килүчеләр өчен консультацияләр оештырыла, турында басма мәгълүмат материаллары таратыла. Күргәзмә экспозицияләре: үз тәкъдимнәрен, фикер алыша торган карата искәртмәләренә, язма рәвештә килүгә исәпкә алу һәм тәкъдимнәр,

искәрмәләр язу өчен тиешле китапка (журналга) кертергә хокуклы.

4. Проект экспозициясен үткәрү мәйданчыгы, ачык тыңлауларда яки жәмәгать фикер алышуларында каралырга тиеш, шулай ук проект экспозициясенә килүчеләргә консультация бирү вакыты, килештерү буенча гавами тыңлаулар яисә жәмәгать фикер алышулары үткәрү турында хәбәр итүгә кертелә.

Проект экспозициясендә түбәндәгеләр күрсәтелә:

- проект;
- проектка аңлатма язуы;
- Россия Федерациясе законнары һәм башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары нигезендә алынган документацияне килештерү күчермәләре;
- массакүләм мәгълүмат чараларының ял күрсәткечләрен күрсәтеп, гавами тыңлаулар яисә проект буенча ижтимагый фикер алышулар уздыру турында мәгълүмати хәбәр бастыруның күчермәсе;
- проектны эзерләүне (эшләүне) оештыручы тарафыннан шундый материаллар бирелгән очракта, фикер алыша торган проект буенча гражданнарга мәгълүмат бирү максатларында башка мәгълүмати һәм демонстрация материаллары.

3 бүлек. Гавами тыңлауларны эзерләү һәм уздыру

7 статья. Гавами тыңлауларны эзерләү һәм уздыру

1. Ачык тыңлаулар Арча муниципаль районының Яңа Кенәр авыл җирлегендә яшәүчеләр өчен уңайлы вакытта үткәрелә (эш көннәре буенча 11.00 сәгатьтән 18.00 сәгатькә кадәр яисә эш көннәрендә 17.00 сәгатьтән башлап һәм 22.00 сәгатьтән дә соңга калмыйча ачык тыңлаулар үткәрергә тәкъдим ителә).

2. Гавами тыңлаулар билгеләү турында карар кабул иткән җирле үзидарә органы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл җирлеге вәкиллеке органы депутатлары, Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл җирлеге башкарма комитеты хезмәткәрләре, ижтимагый оешмалар вәкилләре, гражданнарның инициатив төркеме (әгәр халык тыңлауларын үткәрү инициаторы булып гражданнарның инициатив төркеме чыгыш ясага) арасыннан кимендә 5 кеше оештыру комитетын төзи. Оештыру комитеты төзелгәннән соң 3 көннән дә соңга калмыйча уздырыла торган беренче утырышта рәис, рәис урынбасары һәм сәркатип үз составыннан сайлый. Оештыру комитеты утырышта эгъзаларының ыргысыннан күбрәге булганда карарлар кабул итәргә хокуклы.

Оештыру комитеты тыңлауларда катнашырга теләүче тыңлаулар уздырыла торган бинага тоткарлыксыз керүне тәмин итәргә тиеш.

Гавами тыңлаулар узган көнне оештыру комитеты гавами тыңлауларда катнашучыларны теркәүне оештыра.

3. Гавами тыңлауларда оештыру комитеты рәисе рәислек итә. Рәислек итүче ачык тыңлауларны ача, гавами тыңлауларның мәсьәләләрен (мәсьәләләрен), тыңлауларны үткәрү тәртибе буенча тәкъдимнәрне игълан итә, үзен, секретарен һәм экспертларын тәкъдим итә, тыңлауларны үткәрү инициаторларын күрсәтә. Оештыру комитеты секретаре ачык тыңлаулар беркетмәсен алып бара.

4. Рәислек итүче фикер алышу үткәрелә торган мәсьәләне игълан итә һәм гавами тыңлауларны уздыру инициаторлары тарафыннан вәкаләтле затка, экспертларга, шулай ук гавами тыңлауларда катнашучыларга сүз бирә. Чыгышларның чираты оештыру комитетлары тарафыннан тарафыннан тәкәлгән гаризалар бирүнең чираты белән билгеләнгән.

5. Тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән экспертлар, үз тәкъдимнәрен төшерергә һәм (яки) гавами тыңлауларда катнашучылар күрсәткән тәкъдимнәргә кушылырга хокуклы.

Фикер алышу нәтижәләре буенча, гавами тыңлауларда катнашучылар тарафыннан төшерелгән тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрдән тыш, жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә (мәсьәләләргә) хәл итү буенча бердәм тәкъдимнәр һәм рекомендацияләр исемлегә төзелә.

6. Йомгаклау документын төзегәннән соң рәислек итүче тәкъдимнәр һәм рекомендацияләр белән жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләргә) хәл итүнең йомгаклау вариантын тавышка куя. Гавами тыңлауларда карарлар кабул ителә тыңлауларда теркәлгән катнашучылар саныннан гади күпчелек бирү юлы белән кабул ителә. Тыңлауларда катнашкан һәр кеше бер тавышка ия, ул жирле әһәмияттәге мәсьәләне тәкъдим иткән өчен бирә, яңа каршы яки тавыш бирүдән тыелып кала. Тавыш бирү нәтижәләре беркетмәгә кертелә. Беркетмәгә рәислек итүче һәм гавами тыңлаулар сәркәтибе Кол куя.

7. Гавами тыңлаулар беркетмәсе нигезендә, эш көннәрендә исәпләнә торган 3 көнлек срокта, гавами тыңлаулар уздырылган көннән соң, гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә төзелә (6 нчы кушымта), анда күрсәтелә:

- 1) Гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәлә (сораулар);
- 2) Гавами тыңлаулар үткәру инициаторы;
- 3) Гавами тыңлауларны билгеләп кую турында хокукый актның датасы, номеры һәм атамасы, шулай ук аны бастырып чыгару (халыкка житкерү) датасы;
- 4) Гавами тыңлауларны үткәру датасы, вакыты һәм урыны;
- 5) Гавами тыңлаулар үткәргән оештыру комитеты;
- 6) Гавами тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгыш ясау хокукына ия булучылар турында мәгълүмат;
- 7) Гавами тыңлауларда катнашучылар тарафыннан төшерелгән тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрдән тыш, жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләргә) хәл итү буенча тәкъдимнәр һәм рекомендацияләргә бердәм исемлегә;
- 8) жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнең йомгаклау варианты;
- 9) Гавами тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре.

8. Гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә оештыру комитеты рәисе һәм Секретаре тарафыннан имзалана һәм гавами тыңлаулар уздырылган көннән алып, эш көннәрендә исәпләп чыгарылырга (халыкка житкереләргә) 3 көнлек срокта бастырылырга (халыкка житкереләргә) тиеш.

9. Гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә гавами тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча карар кабул итү өчен жаваплы жирле үзидарә органы тарафыннан мәжбүри каралырга тиеш. Карау нәтижәләре мәжбүри тәртиптә гавами тыңлаулар инициаторларына, жирле үзидарәнең вәкаләтле органы тарафыннан ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмәне караган көннән алып, 3 көнлек срокта бастырып чыгару (халыкка житкерү) юлы белән муниципаль берәмлек халкына кадәр житкерелә.

10. Гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очраклардан тыш, тәкъдим итү характерына ия.

4 бүлек. МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕК УСТАВЫ ПРОЕКТЫ, ЖИРЛЕ БЮДЖЕТ ПРОЕКТЫНА, АНЫҢ ҮТӘЛЕШЕ ТУРЫНДАГЫ ХИСАПКА ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТУРЫНДА СОВЕТ КАРАРЫ ПРОЕКТЫ, МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕ ҮЗГӘРТЕП КОРУ ТУРЫНДАГЫ МӘСЪӘЛӘ, МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКЛӘРНЕҢ ГЕНЕРАЛЬ ПЛАННАРЫ ПРОЕКТЛАРЫ БУЕНЧА ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАР ОЕШТЫРУ ҺӘМ УЗДЫРУ ҮЗЕНЧӘЛЕКЛӘРЕ

8 статья. Арча муниципаль районы “Яңа Кенәр авыл жирлегә” муниципаль берәмлеге Уставы проекты һәм Уставка үзгәрешләр кертү турында Совет карары проекты гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Устав проекты һәм уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карары проекты, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябренадә 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм Уставта каралган үзенчәлекләренә исәпкә алып, гавами тыңлауларда карала.

2. Устав проекты һәм уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карары проекты Совет тарафыннан аны кабул итү турындагы мәсьәләне караганчы 30 көннән дә сонга калмыйча рәсми бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш. Бер үк вакытта күрсәтелгән проект буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибе, гражданнарның аны тикшерүдә катнашу тәртибе, шулай ук проект буенча гавами тыңлаулар билгеләү турында Совет карары басыла.

Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карары проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, шулай ук уставка Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар , [kodeks:/link/d](#) нигезләмәләрен төгәл күрсәтү формасына үзгәрешләр кертелгән очракта, гражданнарның аның фикер алышуында катнашу тәртибен рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) таләп ителми.

Уставны әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында Татарстан Республикасы законнары проектлары проектларының гамәлдәге редакциясе.

3. Устав проекты яки Советның Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карары проекты буенча ачык тыңлаулар уставта билгеләнгән срокларда, эмма күрсәтелгән проектлар бастырылганнан соң 10 көннән дә соңга калмыйча үткәрелә.

4. Устав проекты яисә муниципаль берәмлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт проекты буенча гавами тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган-оештыру комитеты.

9 статья. Жирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше турындагы хисапны гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Жирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше турындагы еллык хисап Россия Федерациясе Бюджет кодексында, башка федераль законнарда , Уставта, "Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлегә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында"гы нигезләмәдә каралган үзенчәлекләренә исәпкә алып гавами тыңлауларда карала.

2. Жирле бюджет проекты һәм жирле бюджетның үтәлеше турындагы хисап буенча гавами тыңлаулар уздыруны гамәлгә ашыручы орган булып оештыру комитеты тора.

Жирле бюджет проекты буенча гавами тыңлаулар билгеләү турында карар кабул итүче орган булып муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы тора.

3. Жирле бюджет проекты, жирле бюджет үтөлөшө турундагы хисап буенча гавами тыңлаулар билгеләү турундагы карарлар алар кабул ителгәннән соң 10 көн эчендә басылып чыгарга тиеш.

4. Жирле бюджет проекты буенча гавами тыңлаулар, жирле бюджетның үтөлөшө турундагы хисап жирле бюджет проекты басылып чыкканнан соң 15 календарь көннән дә алданрак үткәрелми (жирле бюджетның үтөлөшө турундагы хисап).

10 статья. Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеш стратегиясе проектын гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеш стратегиясе проектларына кагылышлы мәсьәләләр "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турунда" 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда, "Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турунда" 2014 елның 28 июнендәге 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып ачык тыңлауларга чыгарыла.

11 статья. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турундагы мәсьәләне гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турундагы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар, күрсәтелгән Федераль законның 13 статьясындагы 5 өлешеннән тыш, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турунда" 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясында каралган очрактарда үткәрелә.

3. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турундагы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган-оештыру комитеты.

12 статья. Муниципаль берәмлекләрне территорияль планлаштыру документлары проектлары буенча жәмәгать фикер алышуларын, гавами тыңлауларны карау үзенчәлекләре

Генераль планнар, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияләрне межалау проектлары, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү турундагы карарлар проектларына, рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү турундагы карарлар проектларына кагылышлы мәсьәләләр, капитал төзелеш объектларын үзгәртеп кору, рөхсәт ителгән жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү мәсьәләләре буенча, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренен расланмаган очракта, шулай ук, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексы белән билгеләнгән нигезләмәләрне исәпкә алып, жәмәгать фикер алышуларына чыгарылырга мөмкин.

Жирлекләрнең генераль планнары, шәһәр округларының генераль планнары проектлары буенча жәмәгатьчелек фикер алышуларын, ачык тыңлауларын оештыру

һәм үткәрү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 28 статьясында китерелгән .

Жирлекләрнең генераль планнары, шәһәр округларының генераль планнары проектлары һәм жирлекләрнең генераль планнарына, шәһәр округларының генераль планнарына үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар (алга таба - ижтимагый фикер алышулар яки гавами тыңлаулар) буенча жәмәгать тыңлаулары яисә гавами тыңлаулар, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 28 статьясындагы 3_1 өлешендә билгеләнгән очрақлардан тыш, муниципаль берәмлекнең һәр торак пунктында үткәрелә.

Жәмәгать фикер алышуларында яки гавами тыңлауларда катнашучыларны жәмәгать фикер алышуларында яки гавами тыңлауларда катнашу өчен тигез мөмкинлекләр белән тәмин итү максатларында жәмәгатьчелек фикер алышуларын яисә гавами тыңлауларын үткәргәндә торак пункт территориясе бер өлешкә бүленергә мөмкин.

Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә басылып чыккан көнгә кадәр муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкиллеке органының норматив хокукый акты белән билгеләнә һәм кимендә бер ай һәм өч айдан артыграк була алмый.

Муниципаль берәмлек башлыгы, ижтимагый фикер алышулар яки гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмәне исәпкә алып, карар кабул итә:

1) генераль план проекты белән килешү турында һәм аны муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органына жибәрү турында;

2) генераль план проектын кире кагу һәм аны эшләп бетерергә жибәрү турында.

13 статья. Ачык сервитутлар билгеләү буенча ачык тыңлаулар үткәрү үзенчәлекләре

1. Гавами сервитутлар билгеләү буенча гавами тыңлауларда катнашу хокукына Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлегендә даими яисә башлыча яшәүче һәр граждандан ия, аның территориясендә 18 яшькә җиткән гавами сервитут урнаштыру күздә тотыла.

Гражданнарның гавами тыңлауларда катнашуы ирекле нигездә гамәлгә ашырыла.

Гавами тыңлауларда Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге территориясендә урнашкан ижтимагый берләшмәләр, коммерциягә карамаган һәм коммерциягә карамаган оешмалар катнаша ала.

2. Гавами тыңлаулар 13 статьяның 1 пунктында күрсәтелгән вәкаләтле орган яисә физик һәм юридик затлар инициативасы буенча үткәрелә .

Ачык тыңлауларны үткәрү буенча вәкаләтле орган булып оештыру комитеты тора.

3. вәкаләтле орган гавами тыңлаулар уздыру турында карар кабул ителгән көннән алып 7 эш көне эчендә аларны Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлегендә муниципаль актларын бастырып чыгару өчен билгеләнгән рәсми массакүләм мәгълүмат чараларында уздыру турында игълан итә.

Ижтимагый тыңлаулар ачылыр алдыннан, аларда катнашучыларны мәжбүри теркәү уздырыла, аларга түбәндәгеләр керә:

юридик зат - юридик затны дәүләт теркәве белешмәләренең тулы исеме;

шәхси эшкуар - гражданның шәхси эшкуар буларак дәүләт теркәве

күрсәткечләрнен фамилияләре, исеме, атасының исеме һәм белешмәләре;

физик зат - фамилия, исем, атасының исеме, туган елы, яшәү урыны адресы.

4. Гавами тыңлаулар нәтижәсе беркетмә белән рәсмиләштерелә, анда аларны уздыру датасы һәм урыны, катнашучылар саны, рәиснең фамилиясе, исеме, атасының исеме, гавами тыңлаулар секретаре, чыгышларның эчтәлегә, тавыш бирү нәтижәләре һәм кабул ителгән карарлар күрсәтелә.

Беркетмә ике нөсхәдә төзелә һәм ачык тыңлаулар рәисе һәм секретаре тарафыннан имзаланган. Беркетмәгә гавами тыңлауларда катнашучылар исемлегә өстәлә.

5. Гавами тыңлаулар нәтижәләре гавами сервитутны алда билгеләү турында вәкаләтле орган тарафыннан карала һәм аларга гавами сервитут билгеләү өчен кирәкле документларга кушып бирелә.

Ачык сервитутлар билгеләү буенча гавами тыңлаулар беркетмәләрен саклау вакыты - өч ел. Вәкаләтле орган житәкчесе гавами тыңлаулар беркетмәләрен саклау өчен җаваплы.

14 статья. Жылылык белән тәэмин итү схемасы проекты гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Жылылык белән тәэмин итү схемасы проекты буенча ачык тыңлаулар Россия Федерациясе Хөкүмәтенен "Жылылык белән тәэмин итү схемаларына карата таләпләр, аларны эшләү һәм раслау тәртібе турында" 2012 елның 22 февралендәге 154 номерлы карарында каралган үзенчәлекләренә исәпкә алып үткәрелә.

Арча муниципаль районы Яңа Кенәр
авыл жирлегендә гавами тыңлаулар
өзерләү һәм уздыру турында
Нигезләмәгә 1 нче кушымта

Яңа Кенәр авыл жирлеге Советы

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАР БИЛГЕЛӘУ ТУРЫНДА ГАРИЗА

_____ кешедән торган инициатив төркем, исемлек төркөлә, _____
_____ сорагы буенча муниципаль берәмлек халкы
инициативасы буенча гавами тыңлаулар билгеләргә тәкъдим итә.

Гавами тыңлаулар үткәру кирәклеген нигезләү:

Кушымта (фактта тапшырыла торган документлар күрсәтелә):

- 1) муниципаль хокукый акт проекты (кертелгән очракта);
- 2) аңлатма язуы;
- 3) финанс-икътисади нигезләү (муниципаль хокукый акт кертелгән очракта, аны гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итә);
- 4) гражданның инициатив төркеме исемлеге;
- 5) инициативалы төркем төзү турында Карар кабул ителгән жылылыш беркетмәсе;
- 6) хат.

Гражданның инициатив төркеме вәкиле _____
(имза) (Ф.И.а.и.)

Гражданның инициатив
төркеме секретаре _____
(имза) (Ф.И.а.и.)

Арча муниципаль району Яңа Кенәр
авыл жирлегендә гавами тыңлаулар
эзерләү һәм уздыру турында
Нигезләмәгә 2 нче кушымта

Яңа Кенәр авыл жирлеге Советы

Инициатив төркем исемлеге

N	Фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм туган елы (18 яшендә - туу саны һәм ае)	Яшәү урыны адресы	Паспорт мәгълүматлары, шәхесне раслаучы документның номеры, кем тарафыннан һәм кайчан бирелгән)	Шәхси имза

Гражданнарның инициатив төркеме вәкиле _____
(имза) (Ф.И.а.и.)

Арча муниципаль районы Яңа Кенәр
авыл жирлегендә гавами тыңлаулар
әзерләү һәм уздыру турында
Нигезләмәгә 3 нче кушымта

Яңа Кенәр авыл жирлеге Советы

Гавами тыңлауларның имзалар кәгазе

Соравы буенча:

"

"

Без, түбәндә кул куючылар,

_____ соравы буенча
муниципаль берәмлек халкы инициативасы буенча гавами тыңлаулар үткәрүне
хуплыйбыз.

N	Фамилиясе, исеме, атасының исеме	Туган елы (18 яшьтә өстәмә рәвештә туган ай һәм ай)	Яшәү урыны адресы	Паспорт мәгълүматлары, шәхесне раслаучы документның номеры, кем тарафыннан һәм кайчан бирелгән)	Шәхси имза

Имзалар кәгазен таныклым:

(фамилиясе, исеме, атасының исеме, сериясе, номеры һәм паспорт яки документ бирү
датасы,
имза жыйган затның яшәү урыны, аның имзасы һәм аны кертү датасы күрсәтелгән).

Гражданнарның инициатив төркеме вәкиле _____

(имза)

(Ф.И.а.и.)

Гавами тыңлауларның имзалар кәгазен тикшерү беркетмәсе

"

_____ соравы буенча

"

Муниципаль берәмлек советына тәкъдим ителгәннәр саны
_____ халык тыңлауларын үткәру инициативасын хуплаучы
гражданнар имзалары
_____.

Сайлаучылар имзалары тикшерелде _____, алар арасыннан жинүчеләр
билгеләнде:
гамәлдә түгел _____ түбәндәге сәбәпләр буенча:

_____.

гамәлдә түгел имзалар саны - _____.

Советка фактта тәкъдим ителгәннәрдән, гамәлдәгеләрнең гомуми саны
имзаны тәшкил итә _____.

Эшче төркем житәкчесе _____
(имза) (Ф.И.А.и.)

Эшче төркем әгзасы _____
(имза) (Ф.И.А.и.)

_____ (имза) (Ф.И.А.и.)

_____ (датасы, вакыты)

Гражданнарның инициатив төркеме вәкиле _____
(имза) (Ф.И.а.и.)

Гражданнарның инициатив төркеме секретаре _____
(имза) (Ф.И.а.и.)

Гавами тыңлаулар беркетмәсе

"__" _____ 20__ ел N _____

_____ авыл.

Гавами тыңлаулар инициативасы буенча:

_____ ел, N

(муниципаль хокукий акт)

(муниципаль хокукий акт исеме)

бастырылган): _____ үткәрелдә

_____ адресы

буенча:

_____ (үткәрү вакыты)

Оештыру
комитеты: _____

Катнаштылар : _____

Рәис : _____

Секретарь: _____

Экспертлар: _____

Гавами тыңлауларда катнашучылар (теркәлгәннәр саны):

Гавами тыңлауларда чыгыш ясаган катнашучылар :

(Ф.И.А.и.)

Тыңланды:

1. _____

(Ф.И.А.и.)

2. _____

(Ф.И.А.и.)

3. _____

(Ф.И.А.и.) Телдэн һәм язма формада кертелгэн тэкъдимнэр һәм тэкъдимнэр саны, шул исәптән:

N	Рекомендациялэр һәм тэкъдимнэр	Мөрәжәгать итүче

Гражданнарның инициатив төркеме вәкиле _____
(имза) (Ф.И.а.и.)

Гражданнарның инициатив төркеме секретаре _____
(имза) (Ф.И.а.и.)

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАР НӘТИЖӘЛӘРЕ

"__" _____ 20_ел _____ шәһ.

Гавами тыңлаулар инициативасы буенча:

билгеләнгән _____ ел, N
(муниципаль хокукый акт)

(муниципаль хокукый акт исеме)
бастырылган): _____ үткәреде
_____ адресы

буенча:

(үткәру вакыты)

Гавами тыңлауларга чыгарыла торган сорау (сораулар) _____
Гавами тыңлаулар үткәру инициаторы _____
Гавами тыңлауларын үткәру датасы, вакыты һәм урыны _____
Гавами тыңлаулар үткәргән оештыру комитеты _____

Гавами тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән алуучылар турында мәгълүмат
чыгыш ясау хокукы _____

Гавами тыңлауларга чыгарылган жирле эһәмияттәге мәсьәләләрне (мәсьәләләрне) хәл
итү буенча тәкдимнәр һәм рекомендацияләрнең бердәм исемлеге:

Экспертларның һәм катнашучыларның тәкдимнәре		Фикер алышуга чыгарылган мәсьәләләр (рекомендациялә р)		Кертелде (хупланды)	Искәрмә
N	мәсьәләнең формулировка сы яки проектның исеме	N	Тәкдим тексты	Катнаш учы экспертның ФИАИ	

1		1.1			
		1.2			
2		2.1			
3		2.2			
		3.1			
		3.2			

Жирле аһамияттеге мәсьәләне хәл итүнең йомгаклау варианты:

Гавами тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре:

әйе _____ (кеше)

каршы _____ (кеше)

тогкарландылар _____ (кеше)

Оештыру комитеты рәисе _____

Оргкомитет секретаре _____